

BİNEK OTOMOBİLLERE AİT YÜKLENİLEN KDV BEYANNAME ÜZERİNDE İNDİRİLMELİDİR !

İndirilemeyecek KDV'ler KDV Kanunu'nun 30. Maddesinde sayılmaktadır.

Özetle aşağıdaki işlemlere ait KDV indirilemez.

- Vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna olan malların teslimi veya hizmetlerin ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen KDV (Tam istisna'ya Tabi İşlemler Hariç)
- Binek otomobillere ait alış vesikalarında gösterilen KDV
- Zayi olan mallara ait KDV
- Kanunen kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen KDV
- Değersiz hale gelen alacaklara ilişkin alıcı tarafından ödenmeyen KDV

İNDİRİLEMİYEN KDV MUHASEBE KAYDI VE BEYANNAME ÜZERİNDE GÖSTERİLMESİ

Kdv Kanunu 30. Maddede 5 madde halinde sayılan işlemlere ait KDV muhasebe kayıtlarında ve KDV beyannamesinde nasıl gösterilmesi gerekir?

Uygulamada bu konuda bir görüş birliği yoktur. Genellikle indirilemeyen kdv ilk muhasebe kaydında gider veya maliyet olarak dikkate alınmakta ve beyanname üzerinde gösterilmemektedir.

Örneğin binek otomobil alımına ait muhasebe kaydı genellikle aşağıdaki şekilde yapılmaktadır.

-Binek Oto Alış Kaydı (Maliyete Alma)-		Borç	Alacak
254	TAŞITLAR	Matrah	
254	TAŞITLAR	KDV	
	320 SATICILAR		KDV Dâhil Toplam
İndirilemeyen KDV'nin direkt olarak maliyete ilave edilmesi. Bazı kayıtlarda KDV ayrı olarak gösterilmeden maliyete yazılmaktadır.			

İndirilemeyen KDV'nin gider yazılmasına ait muhasebe kaydı

-Binek Oto Alış Kaydı (Gider Yazma)-		Borç	Alacak
254	TAŞITLAR	Matrah	
770	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	KDV	
	320 SATICILAR		KDV Dâhil Toplam
İndirilemeyen KDV'nin GİDER YAZILMASI			

Bize göre her iki muhasebe kaydı da tekdüzen hesap planı açıklamalarına ve KDV Kanunu'nun 54. maddesine aykırıdır.

BİR ÖNERİ: İNDİRİM İPTALİ BEYANNAMEDE GÖSTERİLMELİDİR

Tekdüzen hesap planında 191 İNDİRİLECEK KDV hesabının kullanımı aşağıdaki şekildedir:

191. İNDİRİLECEK KDV

Her türlü mal ve hizmetin satın alınması sırasında saticılara ödenen katma değer vergisinin kaydedildiği ve izlendiği hesaptır.

İşleyişi: Mal ve hizmet alımlarında indirilecek katma değer vergisi bu hesaba borç, mevzuat gereği yapılabilecek indirimler ve hesaba yapılan düzeltmeler alacak kaydedilir.

Tek Düzen Hesap Planına göre her türlü mal veya hizmet satın alınması sırasında ödenen/yüklenilen KDV'lerin 191 İNDİRİLECEK KDV hesabına kaydedilmesi bir zorunluluktur.

KDV Kanunu'nun kayıt düzenli ile ilgili 54. Madde düzenlemesi ise aşağıdaki gibidir:

Kayıt Düzeni

100%

Madde 54

1. Katma değer vergisi mükellefleri, tutulması mecburî defter kayıtlarını bu verginin hesaplanmasına ve kontrolüne imkan verecek şekilde düzenlerler.

Bu kayıtlarda en az aşağıdaki hususların açıkça gösterilmesi şarttır :

a) Vergi konusu işlemlerin mahiyeti, vergisiz tutarları, hesaplanan vergi, indirilebilir vergi miktarları,

b) Vergiden istisna edilen işlemlerin, indirim hakkı tanınan ve tanınmayanlara göre mahiyeti ve ayırımı ile hesaplanan indirilebilir vergi miktarı,

c) İndirim konusu yapılamayacak işlemlerin niteliği ve bu işlemlerle ilgili vergi miktarları,

d) Matrah ve indirim miktarlarındaki değişimlerle, ödenen, terkin edilen ve iade olunan vergiler.

2. Emtia üzerine iş yapanlar, emtia envanterinde veya envanter defterinde, hesap dönemi sonunda mevcut emtiayı Katma Değer Vergisine tabi olan ve olmayanlar itibarıyla tefrik edip göstermeye mecburdurlar.

Görüldüğü üzere işlemlerin vergi miktarlarının açıkça gösterilmesi KDV düzenlemesi gereği de bir zorunluluktur.

Dolayısı ile bize göre olması gereken uygulama

- 1. KDV Kanunu 30. Maddede sayılan tüm işlemler için yüklenen KDV'lerin yüklenim dönemlerinde 191 İNDİRİLECEK KDV hesabına alınarak beyanname üzerinde İNDİRİM YAPILMASI VE**
- 2. KDV Kanunu 30. Maddede sayıldığı şekilde İNDİRİM HAKKININ KAYBEDİLDİĞİ DÖNEMDE yine KDV beyannamesi üzerinde İNDİRİM İPTALİ YAPILMASIDIR.**

Bu uygulama hem tekdüzen hesap planına, hem de KDV kanunu kayıt düzeni hükümlerine daha uygun olan uygulamadır.

KDV Beyannamesi formatında indirilemeyecek KDV'nin iptali için ihdas edilmiş olan satır bdp programında aşağıda gösterilmiştir.

Beyanname1 - KDV1_26			
İstisnalar - Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler		Sonuç Hesapları	
Genel Bilgiler		Ekler	
Matrah		İndirimler	
Düzenleme Bilgileri		İhrac Kaydıyla Teslimler	
TEVKİFAT UYGULANMAYAN İŞLEMLER			
Matrah	KDV Oranı	Vergi	
Vergi Toplamı			
KİSMİ TEVKİFAT UYGULANAN İŞLEMLER			
İşlem Türü	Matrah	KDV Oranı	Tevkifat Oranı
Vergi			
Vergi Toplamı			
7143 SAYILI KANUNUN (6/2-a) MADDESİ KAPSAMINDAKİ İŞLEMLER			
Matrah	KDV Oranı	Vergi	
Vergi Toplamı			
7143 Sayılı Kanun kapsamında doğacak ödemelerimi			
☐ Defaten ödemek istiyorum.		☐ 3 Eşit taksitte ödemek istiyorum.	
DİĞER İŞLEMLER			
İşlem Türü	Matrah	Vergi	
Vergi Toplamı			
Toplam Matrah		0	
Hesaplanan Katma Değer Vergisi		0	
Daha Önce İndirim Konusu Yapılan KDV'nin İlavesi		0	
Toplam Katma Değer Vergisi		0	

DAHA ÖNCE İNDİRİM KONUSU YAPILAN KDV'NİN İLAVESİ

KDV beyannamesinde "daha önce indirim konusu yapılan kdv'nin ilavesi"adı ile açılan satırda beyan edilecek işlemler ile ilgili İstanbul Vergi Dairesi'nin duyurusu aşağıdadır.

GİB İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Tarih: 19.03.2018

Sayı: 39044742-130[Duyuru]-E.182442

KDV BEYANNAME DEĞİŞİKLİĞİ

01.02.2017 tarihi itibarıyla KDV Beyannamesinde "İlave Edilecek KDV" bölümünün "Daha Önce İndirim Konusu Yapılan KDV'nin İlavesi" şeklinde değiştirilmesi üzerine söz konusu sütuna hangi işlemlerin yazılması gerektiği, değişiklikten önce "İlave Edilecek KDV" sütununa yazılan 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 30. maddesinin (a), (c) ve (d) bentleri uyarınca indirimi kabul edilmeyen vergi tutarları ile mal iadesi işlemlerine ait vergi tutarlarının hangi sütunda beyan edilmesi gerektiği hk.

Başkanlığımıza gerek mükellefler gerek vergi dairesi müdürlükleri aracılığı ile intikal ettirilen olaylardan, 01.02.2017 tarihi itibarıyla Katma Değer Vergisi (KDV) Beyannamesinde "İlave Edilecek KDV" bölümünün "Daha Önce İndirim Konusu Yapılan KDV'nin İlavesi" şeklinde değiştirilmesi üzerine söz konusu sütuna hangi işlemlerin yazılması gerektiği, değişiklikten önce "İlave Edilecek KDV" sütununa yazılan 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 30. maddesinin (a), (c) ve (d) bentleri uyarınca indirimi kabul edilmeyen vergi tutarları ile mal iadesi işlemlerine ait vergi tutarlarının hangi sütunda beyan edilmesi gerektiği, hususlarında karşılaşılan sorunlar nedeniyle uygulama birliğinin sağlanması amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

1- KDV Beyannamesinin "Daha Önce İndirim Konusu Yapılan KDV'nin İlavesi" bölümüne, sadece, 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 30. maddesinin (a), (e) ve (d) bendi uyarınca indirilemeyecek KDV tutarı yazılabilir.

2- Döviz kuru farklarının KDV Beyannamesinde nasıl beyan edileceğine ilişkin olarak, 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 24. maddesi uyarınca kur farkları KDV'nin matrahına dâhil olduğundan, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği tarihten sonra onaya çıkan kur farklarının KDV Beyannamesinin "Matrah" kulakçığındaki tablolarda beyan edilmesi gerekmektedir.

3- Mal iadesi işlemlerine ait vergi tutarlarının beyanı, beyannamenin "Matrah" bölümünde bulunun "Diğer İşlemler" tablosunda yer alan "504-Alınan Malların İadesi/Gerçekleşmeyen İşlemler" işlem türü kullanılarak yapılmalıdır. "

Görüleceği üzere bu satır sadece daha önce indirim konusu yapılan ancak indirimim iptal edilmesi amacıyla ilave edilmesi gereken amacıyla kullanılacaktır.

Alınan malların iadesi ya da yansıtma faturaları nedeniyle bu satırın kullanılması mümkün değildir.

İndirilemeyecek KDV tutarları önce indirim yapılacak sonra bu satır kullanılarak indirim iptali anlamında İLAVE EDİLECEKTİR.

İNDİRİM İPTALİ NE ZAMAN VE NASIL YAPILACAK?

7. Değerlendirme ve Sonuç

KDV mükelleflerinin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV den, ithal ettikleri mal ve hizmetler dolayısıyla ödenen veya kendilerine yapılan teslim ve hizmetler üzerinden hesaplanan KDV indirilebilmektedir.

Ancak, Kanununun 30 uncu maddesi kapsamındaki durumlara ilişkin yüklenilen KDV indirim konusu yapılamamaktadır. İndirim konusu yapılmayan bu vergiler, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları çerçevesinde işin mahiyetine göre gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınabilmektedir. Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları uyarınca indirim kabul edilmeyen giderler nedeniyle yüklenilen KDV ise, gider veya maliyet unsuru olarak değil, kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınmaktadır.

Zayı olan mallarda olduğu gibi indirilemeyecek KDV koşulları sonradan oluşmuş ve yüklenilen KDV nin daha önce indirim konusu yapılmış olması durumunda, bu tutarların indirilemeyecek KDV haline dönüştüğü vergilendirme dönemine ait 1 No.lu KDV Beyannamesinin "İlave Edilecek KDV" satırına dahil edilmesi suretiyle indirim hesaplarından çıkarılması gerekmektedir.

Yukarıda yer verdiğimiz 57 numaralı KDV sirkülerine göre:

- Yüklenilen tutarların indirilemeyecek kdv haline dönüştüğü vergilendirme döneminde ve
- 1 No'lu KDV beyannamesinin yeni haliyle "daha önce indirim konusu yapılan kdv'nin ilavesi" satırına yazılmak suretiyle

İNDİRİM İPTALİ YAPILMASI GEREKİR.

Buna göre KDV 30. Maddede yer alan yüklenilen ve indirilemeyecek KDV niteliğinde olan tutarların KDV beyannamesinde İNDİRİM İPTALİ' nin yapılması gereken dönemler aşağıdaki gibi olmalıdır.

a-) Kısmi İstisnalı Satışlar İçin Yüklenilen KDV	Satış Döneminde İLAVE EDİLECEK
Kısmi istisnaya tabi mal ve hizmet teslimi aynı zamanda tam istisna kapsamında olan ihracata konu olabilir. Ya da kısmi istisna kapsamındaki bir teknokent projesi seri üretime tabi tutulmak suretiyle istisna dışı bir şekilde satılabilir. Bu nedenle daha önce yüklenilen KDV'ler yüklenim dönemlerinde indirilecek KDV olarak beyan edilmeli, teslimin gerçekleştiği yani satış işleminin olduğu dönemdeki istisna türü ve tutarına göre kısmi istisnaya isabet eden yüklenilen KDV indirim İPTALİ yapılmalıdır.	
b-) Binek otomobillere ait KDV	Alış döneminde İLAVE EDİLECEK
Binek otomobil KDV'si otomobilin alındığı dönemde indirilemeyecek KDV niteliğindedir. Bir başka deyişle binek oto kdv'sinin indirilemeyecek KDV olması satışa bağlı bir durum değildir. Alındığı ayda eğer firma binek otomobil kiralayana ya da çeşitli şekillerde işleten bir firma ve alınan otomobil de bu amaçla alınan bir otomobil değilse İNDİRİLEMEYECEK KDV niteliğindedir. Bu nedenle alındığı ayda İNDİRİM İPTALİ yapılmalıdır. Eğer bir araç sonradan bir takım değişiklikler ile binek oto tanımına girmişse benzer şekilde alındığı ayda binek oto niteliğinde olmadığı için yüklenilen KDV indirilecek, değişikliğin yapılarak binek otoya dönüştüğü dönemde ise yüklenilen KDV İPTAL edilecektir.	
c-) Zayı olan mallara ait KDV	Zayı olduğu dönemde İLAVE EDİLECEK
d-) KKEG'lere ait KDV	Alış döneminde İLAVE EDİLECEK
e-) Değersiz alacaklara ait KDV	Değersiz hale geldiği dönemde İLAVE EDİLECEK

BİNEK OTO ALIM MUHASEBE KAYITLARI

Binek oto alımına ait muhasebe kaydı aşağıdaki şekilde olmalıdır.

			Borç	Alacak
254	TAŞITLAR		Matrah	
191	İNDİRİLECEK KDV		KDV	
	320	SATICILAR		KDV Dahil

			Borç	Alacak
254	TAŞITLAR		KDV	
	392	DİĞER KDV		KDV
	392.30	Daha Önce İndirim Konusu Yapılan KDV'nin İlavesi		

			Borç	Alacak
391	HESAPLANAN KDV		Tutar	
392	DİĞER KDV		Tutar	
	190	DEVREDEN KDV		Tutar
	191	İNDİRİLECEK KDV		Tutar
	360	ÖDENECEK KDV		Tutar

Bu şekilde binek otoyolu ait yüklenen KDV 191 hesapta izlenmiş, beyannamede indirim KDV olarak beyan edilmiş, ancak KDV-30 kapsamında bir yüklenen KDV olması nedeniyle aynı dönemde beyannamede "Daha Önce İndirim Konusu Yapılan KDV'nin İlavesi" satırında yazılarak İNDİRİM İPTALİ yapılmış oldu.

Burada 392 hesabı kullandık. Niye 391 hesabı kullanmadık?

Çünkü 391 yine tekdüzen hesap planı gereği mal ve hizmet teslimleri için kullanılan bir hesaptır. Yani satışlar için kullanılan bir hesaptır. 392 hesap ise adından da anlaşılacağı üzere ihtiyaca göre bölünebilir. Bu şekilde alınan mal ve hizmetlere ait tüm KDV önce indirim konusu yapılacak, daha sonra KDV Kanunu 30. Maddede yer alan ve indirimine izin verilmeyen işlemlere ait KDV'nin iptali "Daha önce indirim konusu yapılan KDV'nin İLAVESİ" satırına yazılarak İPTAL EDİLMİŞ olacaktır.

KANUNEN KABUL EDİLMİYEN GİDERLER MUHASEBE KAYITLARI

Kanunen Kabul Edilmeyen Bir Gidere Ait Muhasebe kaydı ise aşağıdaki şekilde yapılacaktır:

			Borç	Alacak
770	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ		Matrah	
191	İNDİRİLECEK KDV		KDV	
	320	SATICILAR		KDV Dahil

			Borç	Alacak
950	KANUNEN KABUL EDİLMİYEN GİDERLER		Matrah	
	951	KANUNEN KABUL EDİLMİYEN GİDERLER		Matrah

			Borç	Alacak
770	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ		KDV	
	392	DİĞER KDV		KDV
		Daha Önce İndirim Konusu Yapılan KDV'nin İlavesi		

			Borç	Alacak
950	KANUNEN KABUL EDİLMİYEN GİDERLER		KDV	
	951	KANUNEN KABUL EDİLMİYEN GİDERLER		KDV

SONUÇ

Bir teslimde ait KDV satıcı mükellef tarafından nasıl hesaplanan KDV olarak beyan ediliyor ise, alıcı taraftaki mükellef tarafından da KDV beyannamesinde indirilecek KDV satırında indirilmelidir.

Satıştan iade işleminde olduğu gibi daha önce hesaplanan KDV olarak beyan edilen bir işlem iptal yada iade edildiğinde beyanname üzerinde İNDİRİMLER bölümünde SATIŞTAN İADE NEDENİYLE İNDİRİM olarak beyan ediliyor ise, İNDİRİM HAKKI OLMAYAN KDV'ler de İNDİRİLEMEYECEK KDV niteliğinde olduğu dönemde beyannamenin MATRAH BÖLÜMÜNDE "Daha Önce İndirim Konusu Yapılan KDV'nin ilavesi" olarak gösterilmelidir.

Bu şekildeki uygulama hem tekdüzen hesap planına, hem de kayıt düzeni ile ilgili KDV mevzuatına daha uygun olacaktır. Mükellefler açısından da İNDİRİLEMEYECEK KDV ile ilgili uygulama daha net bir şekilde uygulanmış olacaktır.

AHMET FARUK ÖZDEMİR
31.08.2018, Ankara